

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/656/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214216171
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Szabová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1214216171.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľov: 1. B. R., nar. X.X.XXXX, R. XX, R., 2. N. R., nar. XX.X.XXXX, R. XX, R., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., Sasinkova 6, Bratislava, proti odporcom: 1. DPS financial consultig, s.r.o., IČO: 46 713 930, Mikovíniho 10, Trnava, 2. F. R., nar. XX.X.XXXX, M. 7, Bratislava, 3. DUPOS dražobná, spol. s r.o., IČO: 36 233 935, Tamaškovičova 17, Trnava, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaniach navrhovateľov proti uzneseniam Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 11.7.2014, č.k. 51C/181/2014-63, zo dňa 13.8.2014, č.k. 51C/181/2014-79 a č.k. 51C/181/2014-81, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 11.7.2014, č.k. 51C/181/2014-63 potvrdzuje.

Odporcom sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

II. Uznesenia Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 13.8.2014, č.k. 51C/181/2014-79 a č.k. 51C/181/2014-81 zrušuje.

odôvodnenie:

K výroku I.:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 83, § 103 a § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. zastavil konanie o návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, a to s poukazom na prekážku litispendencie (prekážku už začatého konania). Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovatelia sa návrhom podaným na tamojší súd dňa 27.6.2014 domáhali nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd odporkyni v 2. rade zakázal až do rozhodnutia vo veci samej (o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby - poznámka odvolacieho súdu) scudziť, na základe kúpnej zmluvy alebo inej scudzovacej zmluvy alebo na základe záložnej zmluvy a inej zmluvy, zaťažiť nehnuteľnosti evidované Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, nachádzajúce sa v katastrálnom území H., obec R. - m. č. H., okres R. II, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X-B, na 3. poschodí bytového domu, súp. č. XXXXX postavený na pozemku V. parc. č. XXXX/X, vo vchode R. XX, spoluvlastnícky podiel k spoločným častiam a zariadeniam bytového domu vo veľkosti podielu XXXX/XXXXXX a nebytový priestor č. XX) na 1. poschodí bytového domu so súp. č. 13273 postavenom na pozemku V., parc. č. XXXX/X vo vchode R. X a spoluvlastnícky podiel k spoločným častiam a zariadeniam bytového domu vo veľkosti XXXX/XXXXXX, ktoré boli v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľov. Zároveň žiadali uložiť odporkyni v 2. rade povinnosť

znášať užívanie predmetnej nehnuteľnosti špecifikovanej vyššie navrhovateľmi a ich blízkymi osobami, ktoré byt užívali ku dňu dobrovoľnej dražby.

Lustráciou súd zistil, že žalobou podanou na tamojší súd dňa 11.6.2014 sa navrhovatelia domáhajú určenia, že dobrovoľná dražba, vykonaná dňa 2.5.2014 odporcom v 3. rade - DUPOS dražobná, spol. s r.o., osvedčená Notárskou zápisnicou č. Nz XXXXX/XXXX, N XXX/XXXX, U. XXXXX/XXXX zo dňa X.X.XXXX, spísanou JUDr. D. O., notárom so sídlom v Trnave, ul. M. E. . F. 6, F., v rámci ktorej boli vydražené nehnuteľnosti evidované Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor nachádzajúce sa v katastrálnom území H., obec R. - m. č. H., okres R. II, zapísané na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X-B, na 3. poschodí bytového domu, súp. č. XXXXX postavený na pozemku V. parc. č. XXXX/X, vo vchode R. XX, spoluvlastnícky podiel k spoločným častiam a zariadeniam bytového domu vo veľkosti pozemku XXXX/XXXXXX a nebytový priestor č. 2- XX (garáž) na 1. poschodí bytového domu so súp. č. XXXXX postavenom na pozemku V., parc. č. XXXX/X vo vchode R. X a spoluvlastnícky podiel k spoločným častiam a zariadeniam bytového domu vo veľkosti XXXX/XXXXXX je neplatná. So žalobou vo veci samej bol podaný aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia,

ktorý je obsahovo totožný s ich návrhom na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 27.6.2014. Konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a o nariadenie predbežného opatrenia je vedené pod sp. zn. 17C/150/2014.

Súd tiež zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/150/2014 bol uznesením zo dňa 19.6.2014 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, lebo navrhovatelia náležitým spôsobom nepreukázali potrebu predbežnej úpravy. Nesplnili tak jeden zo základných predpokladov dôvodnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, a to osvedčenie obavy z ohrozenia výkonu očakávaného súdneho rozhodnutia. Tvrdili iba, že "odporkyňa v 2. rade ako vydražiteľka sa začala spolu s dražobníkom domáhať vypratania nehnuteľnosti s poukazom na § 29 ods. 2 zák. č. 527/2002 Z.z., a to aj napriek tomu, že vydražiteľka nemá žiaden exekučný titul na vypratanie navrhovateľov z ich obydľia, ktoré je ústavou chránené. Navrhovatelia nemajú kam odísť, nemajú inú strechu nad hlavou a akékoľvek narušenie ich obydľia pri neplatnej dražbe by znamenalo nielen značný stres pre nich, ale aj pre ich maloletú dcéru, pričom vystaňovanie, resp. nezákonné násilné vypratanie, ktoré naznačil dražobník a vydražiteľka, by predstavovalo v poradí ďalšie porušenie ich ústavného práva na obydľie". Tieto svoje tvrdenia však nepodložili žiadnymi listinnými dôkazmi. Súd ďalej skonštatoval, že toto uznesenie (zo dňa 19.6.2014, č.k. 17C/150/2014-71) doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, lebo navrhovatelia podali v zákonnej lehote odvolanie.

Súd preto konanie o v poradí druhom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavil s poukazom na prekážku litispendencie, lebo mal za to, že navrhovatelia sa domáhajú nariadenia predbežného opatrenia na tom istom skutkovom základe ako v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/150/2014, voči tým istým odporcom a domáhajú sa nariadenia predbežného opatrenia v rovnakom znení, čím vznikol neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Namietli, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov. Podľa navrhovateľov súd rozhodoval podľa

platnej úpravy, ktorá je v rozpore s Ústavou SR a je aktuálne predmetom abstraktnej kontroly ústavnosti. Rozhodnutie je v rozpore s európskymi normami na ochranu spotrebiteľa a porušuje práva spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie. Podľa navrhovateľov súd tiež dostatočne nevyhodnotil podstatné skutkové okolnosti prípadu, čo má za následok okrem iného nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Týmto konaním súdu došlo k odňatiu práva na prístup k súdu a porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. Napadnuté rozhodnutie považujú za arbitrárne, v celosti za nepreskúmateľné, a v rozpore s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Súd nesprávne právne posúdil hrozbu ujmy a ohrozenia práva, ktoré navrhovateľom reálne hrozí. Hrozba ujmy na ústavných právach na obydľie a majetok je naďalej daná, pretože odporkyňa v 2. rade má

záujem vydraženú nehnuteľnosť prenajať ďalším osobám. Navrhovateľom hrozí nezákonné vniknutie do obydlija, respektíve vypratanie z obydlija. Byť navrhovateľov bol vydražený, pričom navrhovatelia obratom podali návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Dôkazmi osvedčujúcimi bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá hrozí navrhovateľom, je e-mailová komunikácia medzi právnym zástupcom navrhovateľov a vydražiteľkou - odporkyňou v 2. rade, z ktorej jednoznačne vyplýva, že táto má záujem vydraženú nehnuteľnosť prenajať ďalej. V uplynulom čase sa vyskytli aj nové skutočnosti, ktoré odôvodňujú nevyhnutnú potrebu nariadenia predbežného opatrenia. Tieto vyplývajú z konania odporkyne v 2. rade ktorá bola dňa 26.6.2014 účastná mimosúdneho rokovania s vlastníkami predmetu dobrovoľnej dražby - navrhovateľmi. Odporkyňa v 2. rade počas osobného stretnutia opakovane na navrhovateľov slovne útočila, osočovala ich a vyhrážala sa im. Z jej úst niekoľkokrát zaznelo, že dňa 30.6.2014 sa o 9,00 hodine dostaví na ulicu R. XXXXX/XX v R. za účelom výmeny zámkov, ako aj nastahovania nových nájomníkov. Nesprávne právne posúdenie sa podľa navrhovateľov viaže na otázku splnenia podmienok pre uplatnenie § 159 ods. 3 O.s.p.. Tým, že sa zmenili okolnosti prejednávanej veci, nie sú splnené podmienky pre zastavenie konania pre neodstrániteľnú vadu a absenciu podmienky konania. Túto skutočnosť súd vôbec nezohľadnil, ani riadne neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p.. Súd sa vôbec nevyšporiadal so skutočnosťami uvádzanými v návrhu, iba fakticky skonštatoval, že je daná prekážka res iudicata, a dôvody, pre ktoré daná nie je, nevyhodnocoval a riadne neskúmal. Novou skutočnosťou je aj neustále pretrvávajúce a stupňujúce sa ohrozenie obydlija navrhovateľov. S prihliadnutím na skutočnosť, že odporkyňa v 2. rade neustále trvá na prenajatí vydraženej nehnuteľnosti, žiadajú, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie, eventuálne, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na nové konanie.

K odvolaniu navrhovateľov sa odporcovia nevyjadрили.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov nie je dôvodné.

Odvolacie námietky navrhovateľov o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, čím podľa navrhovateľov malo dôjsť k odňatiu práva na prístup k súdu a porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania, ani o nesprávnom právnom posúdení, neobstoja.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí zrozumiteľne odôvodnil, prečo dospel k záveru, že konaniu o druhom návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, bráni prekážka už začatého konania (litispencia) o predbežnom opatrení. Súd konanie nezastavil z dôvodu res iudicata, a preto námietka navrhovateľov o nesprávnom právnom posúdení veci z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie § 159 ods. 3 O.s.p., je úplne bezdôvodná. Súd totižto svoje rozhodnutie nezaložil a ani neodôvodňoval tým, že vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté, a preto sa návrh na nariadenie predbežného opatrenia nemôže znova prejednávať. Súd naopak dospel k správne záveru, že v danom prípade bráni vecnému prejednaniu druhého návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia prekážka začatého konania o predbežnom opatrení (litispencia) v zmysle § 83 O.s.p., na ktorú musí súd prihliadať v každom štádiu konania ex offio.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O.s.p.). Podmienkami konania sú také podmienky, určené občianskymi procesnými normami, bez existencie ktorých nemôže súd rozhodnúť vo veci samej. Zákon (Občiansky súdny poriadok) preto súdu ukladá prihliadať z úradnej povinnosti (ex offio) na to, či nie je daný ich nedostatok. Medzi podmienky konania patrí tiež podmienka litispencie (začatého konania) upravená v ust. § 83 O.s.p.. Začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie (§ 83 O.s.p.). Citované zákonné ustanovenie bráni tomu, aby o rovnakej veci prebiehali súčasne dve alebo viaceré konania. Ak ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd nemôže ďalej vo veci konať a musí konanie zastaviť. Po odpadnutí nedostatku podmienky konania však nič nebráni ďalšiemu uplatneniu práva na súde.

O rovnakú vec ide vtedy, ak je predmetom konania rovnaký nárok alebo stav, o ktorom sa vedie iné konanie, týka sa rovnakého predmetu konania a rovnakých osôb (účastníkov). Totožný predmet konania je daný vtedy, ak totožný nárok alebo stav, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení (z rovnakého skutku).

Nie je spornou skutočnosť, že v oboch konaniach o predbežnom opatrení - tak v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/150/2014, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 51C/181/2014 - sú účastníkmi konania tie isté osoby. Podmienka totožnosti účastníkov konania bola teda splnená. Okrem rovnakých účastníkov sa však obe súdne konania vyznačujú aj totožnosťou predmetu konania. Predmet konania je vždy vymedzený petitom žalobného návrhu, a ten je v oboch konaniach totožný. Oba návrhy sú tiež založené na rovnakých skutkových okolnostiach - oba vychádzajú z úkonov odporkyne v 2. rade, ktorými má táto podľa tvrdenia navrhovateľov zasahovať do ich práva na obydlie.

Keďže súd prvého stupňa v predmetnom konaní (sp.zn. 51C/181/2014) správne ustálil existenciu prekážky konania z dôvodu litispendencie, a správne konanie vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavil, odvolací súd napadnuté rozhodnutie podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Odporcom nebola náhrada trov odvolacieho konania priznaná z dôvodu, že im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a ani nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že z pripojeného spisu sp. zn. 17C/150/2014 vyplýva, že uznesením zo dňa 19.6.2014, č.k. 17C/150/2014-71, súd návrh navrhovateľov (v poradí prvý) na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 11.6.2014 zamietol. Uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľov dňa 27.6.2014, ktorý v ten deň podal v mene navrhovateľov druhý návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý odôvodňoval už nielen hrozbou vystaňovania navrhovateľov z vydraženej nehnuteľnosti, ale aj tým, že odporkyňa v 2. rade chce sporný byt prenajať tretím osobám. Tieto rovnaké okolnosti, ktorými navrhovatelia vo svojom druhom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia dôvodili opodstatnenosť nevyhnutnej potreby nariadenia predbežného opatrenia, však navrhovatelia uviedli aj vo svojom odvolaní voči uzneseniu zo dňa 19.6.2014, č.k. 17C/150/2014-71. Napriek tvrdenej hrozbe spočívajúcej v úmysle odporkyne v 2. rade byt prenajať tretím osobám však Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 20.8.2014, č.k. 3Co/380/2014-117 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 19.6.2014, č.k. 17C/150/2014-71 potvrdil, pričom vo svojom rozhodnutí sa už vysporiadal aj s týmito tvrdenými novými skutočnosťami.

K výroku II.:

Napadnutým uznesením zo dňa 13.8.2014, č.k. 51C/181/2014-79 súd prvého stupňa uložil navrhovateľom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za návrh na nariadenie predbežného opatrenia v sume 33,- eur, vyrubený podľa pol. 1 písm. c) Sadzobníka zákona č. 71/1992 Zb.. Napadnutým uznesením zo dňa 13.8.2014, č.k. 51C/181/2014-81 súd prvého stupňa uložil navrhovateľom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za odvolanie voči rozhodnutiu o predbežnom opatrení v sume 33,- eur.

Proti týmto uzneseniam podali v zákonom stanovenej lehote obsahovo totožné odvolania navrhovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu s tým, že rozhodnutia súdu považujú za nesprávne a vydané v rozpore so zákonom, a preto ich navrhujú zrušiť. Namietli, že okresný súd nesprávne posúdil status navrhovateľov, ktorí sú spotrebiteľmi domáhajúcimi sa ochrany svojho práva na súde, a teda osobou, na ktorú dopadá zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Odvolací súd prejednal aj tieto odvolania navrhovateľov bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že napadnuté uznesenia je potrebné zrušiť.

Podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu. Zákon indikatívne uvádza § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, čo však neznamená, že za osobitný predpis nemožno považovať aj akýkoľvek iný predpis, podľa ktorého si spotrebiteľ môže uplatniť svoje zákonné nároky.

Citované zákonné znenie, a teda osobné oslobodenie spotrebiteľa od platenia súdnych poplatkov, bolo zavedené zákonom č. 465/2008 Z.z. s účinnosťou od 1. 1. 2009 (novelou zákona č. 71/1992 Zb.). Cieľom novely bolo eliminovať dopad povinnosti platenia súdneho poplatku na spotrebiteľa, nakoľko táto zákonná povinnosť často odrádzala spotrebiteľa od uplatňovania si svojich nárokov podaním návrhu na začatie konania na súde. Zmyslom samotnej novely bolo teda dosiahnuť zákonné oslobodenie spotrebiteľa od súdnych poplatkov vo všetkých sporoch, ktoré vznikli zo spotrebiteľskej zmluvy. Znamená to, že v každom konaní, ktoré má právny a skutkový základ v spotrebiteľskej zmluve, bez ohľadu na typ nároku, ktorý si spotrebiteľ návrhom uplatňuje, je spotrebiteľ oslobodený od platenia súdnych poplatkov.

Je tiež nepochybné, že ochrana spotrebiteľa v kontexte rozhodovania Súdneho dvora Európskych spoločností, v kontexte zákonnej úpravy v rámci komunitárneho práva a tiež slovenského právneho poriadku, je koncipovaná tak, aby v prípade akýchkoľvek pochybností sa ustanovenia, upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, alebo upravujúce jeho nároky, majú vykladať a v praxi aplikovať tak, aby to bolo na prospech spotrebiteľa. Vychádzajúc z tejto názorovej koncepcie je potom zrejmé, že aj ustanovenie § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. je potrebné vykladať v širšom kontexte, zahŕňajúc sem všetky prípady, kedy predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. S prihliadnutím na skutkové a právne okolnosti tohto konania je zrejmé, že navrhovatelia sa v konaní vo veci samej domáhajú voči odporcom určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby. Tento nárok má však svoj právny základ práve v spotrebiteľských zmluvách (zmluva o hypotekárnom úvere, zmluva o zriadení záložného práva), čo v zmysle vyššie uvedeného jednoznačne zakladá osobné oslobodenie navrhovateľov od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

V prejednávanej veci ide jednoznačne o konanie, v ktorom sa navrhovatelia ako spotrebiteľia domáhajú ochrany svojho práva. Pretože na navrhovateľov v postavení spotrebiteľov sa vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, neexistoval dôvod, aby im súd uzneseniami zo dňa 13.8.2014, č.k. 51C/181/2014-79 a č.k. 51C/181/2014-81 vyrubil súdne poplatky za podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a za odvolanie voči rozhodnutiu o predbežnom opatrení.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenia podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušil, pretože neexistovali dôvody na ich vydanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.